

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie z powództwa D. D. przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi J. Z. o zapłatę Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w punkcie 1 oddalił powództwo, w punkcie 2 nie obciążył powódki kosztami procesu, a w punkcie 3 nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz adw. M. P. kwotę 1.476 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, że ostatecznie powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od komornika sądowego kwoty 7.009,08 zł z tytułu niezasadnie pobranego z jej rachunku bankowego w toku postępowania egzekucyjnego świadczenia wyłączonego spod egzekucji, a stanowiącego wypłacone przez ubezpieczyciela zadośćuczynienie. W ocenie Sądu Rejonowego powództwo podlega oddaleniu bowiem pozwany komornik dokonał w sposób prawidłowy zajęcia rachunku bankowego powódki. Powódka nie powiadomiła komornika o fakcie przelania na rachunek bankowy świadczeń zwolnionych spod egzekucji i tym samym uniemożliwiła podjęcie przez komornika stosownych czynności, w tym powiadomienia banku o wyłączeniu należności od egzekucji.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła powódka skarżąc je w zakresie punktu 1 i zarzucając:

- naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na nieprawidłowym przyjęciu braku odpowiedzialności pozwanego za wyrządzoną powódce szkodę, w sytuacji gdy pozwany – zajmując i przekazując na rzecz wierzyciela kwotę, która wpłynęła na rachunek bankowy powódki z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę – postąpił wbrew treści art. 831 § 1 pkt 5 k.p.c.,

- naruszenie art. 831 § 1 pkt 5 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe przyjęcie, że pozwany nie miał wiedzy w przedmiocie tytułu prawnego, pod jakim środki pieniężne wpłynęły na rachunek bankowy powódki i tym samym, że zajęcie środków pochodzących z zadośćuczynienia nie stanowi działania niezgodnego z prawem,

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że pouczenie o treści art. 890 k.p.c. w piśmie zawiadamiającym bank o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego wyczerpuje obowiązki komornika w tym zakresie.

Apelująca wniosła o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części i zasądzenie na rzecz powódki kwoty 7.009,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu przed Sądem II instancji, a nieopłaconej w całości ani w części, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu w całości.

Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd odwoławczy w pełni podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne i uznając za zbędne powielanie ich w treści uzasadnienia.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że wbrew twierdzeniom powódki w rozpoznawanej sprawie zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż pozwany komornik sądowy powziął informację o przysługującym powódce świadczeniu z tytułu uszczerbku na zdrowiu przed przekazaniem tegoż świadczenia wierzycielowi, a nawet przed przelaniem tychże środków pieniężnych z rachunku bankowego powódki na rachunek pozwanego komornika w dniu 4 stycznia 2012 r. Przeciwnie, przesłuchana w trybie art. 299 k.p.c. powódka przyznała, że nie powiadomiła komornika o przysługującej jej należności z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania, uznając za wystarczające złożenie stosownej informacji pismem z dnia 27 października 2011 r. do postępowania wywołanego jej skargą na czynności komornika. Tym samym ujęte w apelacji stanowisko, jakoby już w październiku 2011 r. pozwany komornik

wiedział, że część środków zgromadzonych na rachunku bankowym powódki pochodzą z tytułu zadośćuczynienia, uznać należy za gołosłowne.

W rozpoznawanej sprawie nie doszło też do naruszenia art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2011 r., nr 231, poz. 1376 ze zm.). Stosownie do tego przepisu komornik jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Jak zgodnie przyjmuje się w orzecznictwie sądów powszechnych dla przypisania komornikowi odpowiedzialności odszkodowawczej konieczne jest wykazanie spełnienia przesłanek odpowiedzialności deliktowej, tj. powstania szkody, zaistnienia zdarzenia wyrządzającego szkodę i adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem ją powodującym. Odpowiedzialność odszkodowawcza komornika uregulowana w powołanym przepisie jest odpowiedzialnością deliktową, której przesłanką jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem, bez względu na zawinienie komornika (por. wyrok SN z dnia 10 lutego 2010 r., sygn. akt V CSK 279/09). Przesłanka bezprawności oznacza naruszenie przez komornika przepisów prawa, przy czym nie każde naruszenie prawa będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale jedynie takie, które stanowiło warunek konieczny powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. W ocenie Sądu odwoławczego słusznie Sąd I instancji uznał, że w rozpoznawanej sprawie nie sposób postawić pozwanemu komornikowi zarzutu bezprawności jego działania. Inaczej bowiem niż twierdzi apelująca komornik sądowy nie był zobowiązany do samodzielnego ustalania pochodzenia środków zgromadzonych na rachunku bankowym powódki. Z istoty umowy rachunku bankowego wynika, że środki pieniężne po zaksięgowaniu ich na koncie tracą swe indywidualne oznaczenie co do środków, które na nie się składają. Jedynym podmiotem, który ma wiedzę co do pochodzenia tychże środków jest bank, a komornik nie tylko nie posiada danych pozwalających na zidentyfikowanie źródła tychże środków, lecz również nie dysponuje stosownymi narzędziami, by sprawdzić, od kogo i z jakiego tytułu pochodzą pieniądze zgromadzone na rachunku bankowym. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że uzyskane przez dłużniczkę z tytułu zadośćuczynienia środki są z mocy art. 831 § 1 pkt 5 k.p.c. wyłączone spod egzekucji. W celu uchronienia tychże pieniędzy od egzekucji dłużniczka powinna zwrócić się do komornika z wnioskiem o wyłączenie tych środków spod egzekucji co umożliwiłoby komornikowi wystąpienie do banku, aby zwolnił konkretną kwotę z tego tytułu z zajęcia. Wobec jednak zaniechania ze strony powódki ostatecznie doszło do przekazania przez bank komornikowi należności powódki z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania wypłaconego przez ubezpieczyciela, a następnie do przekazania wierzycielowi tychże środków. Strona powodowa nie wykazała jednak, by zachowanie komornika sądowego w tym względzie było bezprawne, co uniemożliwia uwzględnienie jej roszczenia o zapłatę odszkodowania od komornika.

Wreszcie nie sposób zgodzić się z apelującą, w zakresie w jakim usiłuje wywieść bezprawny charakter działań pozwanego komornika sądowego z okoliczności niepouczenia banku, do którego skierowano zawiadomienie o zajęciu, o ograniczeniach egzekucji. Należy bowiem zauważyć, że w tym względzie wystarczające było przywołanie przez komornika sądowego w zawiadomieniu o zajęciu rachunku bankowego przepisu art. 890 k.p.c., stanowiącego o obowiązkach wynikających z zajęcia wierzytelności przysługującej dłużnikowi wobec banku. Żaden zaś przepis regulujący postępowanie egzekucyjne nie nakazuje pouczenia instytucji bankowej o kategoriach świadczeń podlegających wyłączeniu od egzekucji.

Konkludując, zdaniem Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał rzetelnej oceny materiału dowodowego i trafnie nie znalazł podstaw do przypisania pozwanemu komornikowi sądowemu odpowiedzialności za dochodzone przez powódkę roszczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację.

Zważywszy, że w toku postępowania drugoinstancyjnego powódka korzystała z przyznanej z urzędu pomocy (...) Sąd Okręgowy na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (j.t. Dz.U. z 2009 r., nr 146, poz. 1188 ze zm.) przyznał i nakazał wypłacić na rzecz ustanowionego z urzędu pełnomocnika ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 738 zł, obejmującą podatek VAT w wysokości 23% - § 2 i § 6 pkt 4 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat

za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).